

ши. Исто така, при цитирањето на имињата на учесниците на Солунскиот конгрес од 1896 г., земени од Спомените на Ѓорче Петров, на два пати се споменува Иван Хаџи Николов, еднаш под ова име, друг пат под Николов, зад кои не се крие никој друг но само Иван Хаџи Николов.

Ваквите пропусти сепак не ја намалуваат вредноста на оваа популарно пишувана книга за Даме Груев и од гледна точка на нејзината педагошка намена и книги од ваков вид, таа претставува придонес кон нашата историографија.

Љ. Л.

Славко Димевски, НИКОЛА КАРЕВ, „Мисла“, Скопје, 1971, 258

Малкумина творци на полето на белетристиката се обиделе да го доловат амбиентот на нашето недамно минато.

Меѓу нив неодамна се нареди и Славко Димевски. Неговата романизирана биографија на социјалистот Никола Карев претставува обид за транспонирање на историскиот лик на идеологот на Крушевската Република и неговото време на литературен план.

Целејќи да даде комплексна слика на ликот на Никола Карев врз база на скудните биографски податоци, авторот се обидел да навлезе и во интимната сфера на познатиот македонски социјалист.

Авторот ја проследува животната историја на Никола Карев од раните детски години па сè до смртта кај с. Рајчани, Кочанско, 1905 година. Посебно се задржува на престојот на Никола Карев во Софија. Притоа, обрнува посебно внимание на изградувањето на Каревниот социјалистички миросглед под влијанието на Васил Главинов и социјалистичката литература. Меѓу другото, посебно внимание заслужува реконструкцијата на илинденските настани, престојот на Карев во Србија и неговата дејност во Софија.

Да се компонира книжевно дело на историска база е многу благородно, но и тешка работа.

Гледано од тој аспект, романизираната биографија на Никола Карев заслужува посебно внимание.

Немам намера да вршам вреднување на нејзините книжевни квалитети. Ќе се осврнам само на нејзината историска подлога.

Стремежот на авторот да се доближи до историската вистина е евидентен. Оттаму резултира и гарнирањето со историска документација.

Дотогаш дијалозите се најчесто плод на авторовата имагинација, што, сосем природно, се должи на авторската слобода.

Меѓутоа, присутно е и оддалечување од историските факти. Таков е случајот со Смилевскиот конгрес, времетраењето на Крушевската Република и сл.

Без оглед на сето тоа, романизираната биографија на Никола Карев ќе придонесе за популаризација на настаните од нашето историско минато сред пошироката средина. Во тоа се огледа нејзиното примарно значење.

Д. Д.